

Spiekerskorner

VAKONDERDEEL

Luisteren en spreken

KLAS

Derde graad basisonderwijs

ONDERWERP

Cartoonanalyse - kringgesprek

BEDOELING

Relateren van eigen ervaringen aan de gegevens op een cartoon.
Gevoelens en meningen uiten en die van klasgenoten accepteren.
Gespreksregels toepassen en bewaken.

LESVERLOOP

- * De leerkracht toont de leerlingen een cartoon.
Ze vraagt deze te beschrijven en te interpreteren.

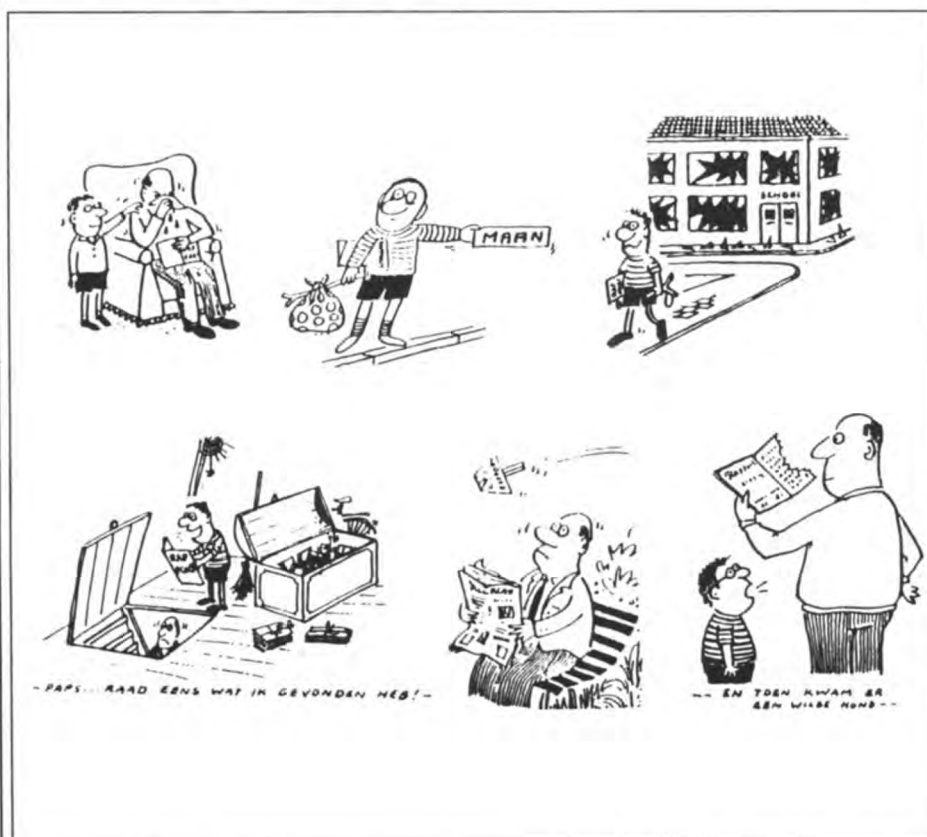
- * De leerkracht geeft aan dat ze samen met een aantal leerlingen graag een gesprek wil voeren over dit onderwerp.
Ze kiest kandidaten uit degenen die zich hiervoor aanbieden en stelt ze op in een binnenkring. De andere leerlingen fungeren als observatoren en nemen plaats in de buitenkring.
Vooraleer met het kringgesprek te beginnen worden dus duidelijke afspraken gemaakt met de binnenkring. Deze afspraken worden meteen observatieopdrachten voor de buitenkring.

De leerkracht duidt aan welke specifieke opdracht iedere observator toegewezen krijgt:

- observeren van de sprekers:
 - . Hoe is het taalgebruik van de sprekers?
 - . verzorgd: uitspraak, articulatie, ...
 - . expressief: toon, mimiek, lichaamstaal, ...
- beoordelen van de inhoud:
 - . Wat wordt er aan inhoud naar voor gebracht?
 - . Wordt er bij het onderwerp gebleven?
- beoordelen van de communicatieve situatie:
 - . Kreeg iedereen die het wenste spreekkans? (beurtverdeling)
 - . Zat iedereen goed opgesteld? Zou een andere opstelling het gesprek positief beïnvloeden?

De leerkracht vraagt speciale aandacht voor de gespreksregel: aansluiten bij de vorige spreker. Enkele leerlingen van de observatiegroep zullen dit observeren.

- * Eigenlijk kringgesprek:
 - De leerkracht treedt op als gespreksleider.
 - Ze geeft de leerlingen een aantal cartoons.

- Aan de hand van duidelijke vragen vertellen de kinderen wat ze op de cartoons zien. Ze trachten door middel van één woord aan te geven waarover al deze cartoons gaan.
- De leerkracht vraagt de eerste rij cartoons aandachtig te bekijken en te beschrijven. Ze hebben allemaal te maken met 'gevoelens' rond het rapport. De leerkracht peilt naar ervaringen bij de leerlingen in dit verband. De leerkracht vat samen wat er aan inhoud is bijeengepraat.
- De leerkracht vraagt de tweede rij cartoons aandachtig te bekijken en te beschrijven. Ze hebben allemaal te maken met 'trucjes' om slechte rapportcijfers te verdoezelen voor het thuisfront. De leerkracht peilt naar ervaringen bij de leerlingen in dit verband. De leerkracht vat samen wat er aan inhoud is bijeengepraat.

* Evaluatie van het kringgesprek met de hele klasgroep, waarbij de observatoren de kans wordt geboden hun observaties bespreekbaar te maken.

Rita Wolfs & Erwin Tielemans,
p/a Waasdonk 96,
2100 Deurne

T U S S E N D O O R

Zullen we ruilen?

De slogan **Zullen we ruilen?** waaronder de Jeugdboekenweek 1993 loopt, geeft zeer goed de visie weer van kinderen op de interculturele samenleving. Onderzoek leert dat zij andere culturen vooral als een verrijking zien. Ze vinden het de moeite waard om nieuwe ervaringen en andere zienswijzen te ruilen.

Met deze verrassende kijk op de interculturele samenleving voor ogen organiseert het Nationaal Centrum voor Jeugdliteratuur de wedstrijd **Zullen we ruilen?** Kinderen van acht tot veertien jaar worden daarbij uitgenodigd om met de hele klas een boek te maken over zichzelf: hun school, hobby's, leefwijze, lievelingsboeken, enz. Alle creatieve mogelijkheden mogen benut worden, zolang het maar een boek blijft. Het eindresultaat kan een mengeling zijn van verhalen, interviews, reportages, tekeningen, foto's...

Iedere deelnemende klas neemt contact op met een klas in het buitenland (tussen haakjes: dat begint bij de taalgrens) die ook een dergelijk boek wil maken. Ze ruilen een exemplaar uit van hun respectievelijke boeken. Deelname aan de wedstrijd gebeurt door het insturen van de twee ruilboeken. Ze worden beoordeeld door een jury van bekende jeugdauteurs.

De twintig winnende klassen worden uitgenodigd om het spetterende openingsfeest van de Jeugdboekenweek mee te maken op woensdag 10 maart in de Zoo van Antwerpen. Dat feest vormt één van de openingsactiviteiten voor Antwerpen '93, Culturele Hoofdstad van Europa.

INLICHTINGEN: Nationaal Centrum voor Jeugdliteratuur, Minderbroedersstraat 22, 2000 Antwerpen, tel. 03/234.16.67.